

TÖRVÉNYJAVASLAT

(TERVEZET)

a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet módosításáról

1. §

A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (Bv. tvr.) 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § (1) Az elítélttel szemben csak az ítéletben és a törvényben meghatározott joghátrányok alkalmazhatók.

(2) Az elítélt jogosult

a) az anyanyelvén vagy az általa ismert más nyelven megismerni a jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseket; a magyar nyelv nemtudása miatt nem érheti hátrány,

b) a hírnevének, magántitkának, személyes adatainak a védelmére, magánlakásának sérthetetlenségére.

(3) Az elítéltek között nem tehető különbség nemzetiségi és etnikai hovatartozásuk, vallási vagy politikai meggyőződésük, társadalmi származásuk, nemük, illetőleg vagyoni helyzetük szerint.

(4) Az elítéltet a büntetés és az intézkedés végrehajtása során jogorvoslati jog illeti meg.

(5) Az elítélt fontos okból — személyi vagy családi körülményei, egészségi állapota miatt — a büntetés végrehajtásának felfeszakítását kérheti.

(6) Az elítélt köteles magát a büntetés, illetőleg az intézkedés végrehajtásának alávetni.”

2. §

A Bv. tvr. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § A büntetések és az intézkedések végrehajtását a bíróság rendeli el. A végrehajtás a bíróság, a büntetésvégrehajtási szervezet, a rendőrség, valamint az e törvényben meghatározott más szervek feladata, a végrehajtásban más szervek és szervezetek is közreműködnek.”

3. §

A Bv. tvr. 6. §-a (3) bekezdésének b)—c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

MELLÉKLET

(A büntetésvégrehajtási bíró)

„b) az elítéltet meghallgatja, bizonyítás felvétele esetén tárgyalást tart, az ügyész és a védő az elítélt meghallgatásán jelen lehet, ha az elítélt fogva van, a büntetésvégrehajtási bíró a meghallgatást, illetve a tárgyalást a büntetésvégrehajtási intézetben tartja,

c) eljárása során hozott végzés ellen — ha e törvény másként nem rendelkezik — fellebbezésnek van helye.”

4. §

A Bv. tvr. a következő 7/A és 7/B §-sal egészül ki:

„Enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása

7) A § (1) A fogház, illetőleg a börtön végrehajtásának általános szabályainál enyhébb szabályok alkalmazása, illetőleg alkalmazásuk megszüntetése iránt a büntetésvégrehajtási intézet tesz előterjesztést a büntetésvégrehajtási bírónak.

(2) Az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazásának elrendelése, valamint az alkalmazásuk megszüntetésének mellőzése esetén a bűnügyi költséget az állam viseli.

A fenyítés elleni fellebbezés elbírálása

7) B § (1) Az elítéltnak a büntetésvégrehajtási intézet magánelzárás fenyítést kiszabó határozata elleni fellebbezését a büntetésvégrehajtási bíró az iratnak a hozzá érkezésétől számított öt napon belül bírálja el.

(2) A büntetésvégrehajtási bíró végzése elleni fellebbezésnek a fenyítés végrehajtására nincs halasztó hatálya.

(3) Ha az elítélt fellebbezése eredményes volt, a bűnügyi költséget az állam viseli.

(4) Az (1)—(3) bekezdés irányadó az előzetesen letartóztatottnak a magánelzárás fenyítést kiszabó határozat elleni fellebbezése elbírálására.”

5. §

A Bv. tvr. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Más munkahely kijelölése a közérdekű munka végrehajtására

10. § (1) A büntetésvégrehajtási bíró az ügyész indítványára a közérdekű munka végrehajtására más munkahelyet jelölhet ki, ha a közérdekű munka

a) a büntetésvégrehajtási bíró által meghatározott munkahelyen nem hajtható végre,

b) végrehajtása a munkafegyelem biztosítása érdekében, illetőleg az elítélt személyi körülményeiben történt változás folytán más munkahelyen célszerű.

(2) Az eljárást a kijelölt munkahely szerint illetékes büntetésvégrehajtási bíró folytatja le, meghallgatja a hivatásos pártfogót, szükség esetén a kijelölt és a kijelölendő új munkahely képviselőjét.”

6. §

A Bv. tvr. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A közérdekű munka végrehajthatósága megszűnésének megállapítása

11. § (1) A 66. § (3) bekezdésében meghatározott ok fennállása esetén a büntetvégrehajtási bíró megállapítja a közérdekű munka végrehajthatóságának megszűnését.

(2) Az eljárást a közérdekű munka végrehajtására kijelölt munkahely szerint illetékes büntetvégrehajtási bíró folytatja le.

(3) A bűnügyi költséget az állam viseli.”

7. §

A Bv. tvr. 11)A §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A közérdekű munka átváltoztatása szabadságvesztésre

11) A. § (1) A közérdekű munkának szabadságvesztésre való átváltoztatása iránt az ügyész a hivatásos pártfogó jelentése alapján tesz indítványt a büntetvégrehajtási bírónak.

(2) A büntetvégrehajtási bíró illetékességére a 11. § (2) bekezdése az irányadó.

(3) Ha a büntetvégrehajtási bíró az indítványnak helyt ad, a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés tartamát a még le nem töltött munkanapok alapulvételével állapítja meg. Ha az átváltoztatásra nincs ok, a büntetvégrehajtási bíró más munkahelyet jelölhet ki.

(4) Az átváltoztatásról rendelkező végzés elleni fellebbezésnek halasztó hatálya van.

(5) Az ügyész indítványának elutasítása esetén a bűnügyi költséget az állam viseli.

(6) A büntetvégrehajtási bíró a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés megkezdésére fontos okból halasztást engedélyezhet. E végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.”

8. §

A Bv. tvr. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § (1) A pártfogó felügyeletnek a feltételes szabadságra bocsátáskor történő elrendelése (Btk. 48. § (3) bek.) iránt a büntetvégrehajtási intézet a feltételes szabadságra bocsátás esedékessége előtt tesz előterjesztést a büntetvégrehajtási bírónak.

(2) A bíróság határozatában előírt magatartási szabályok megváltoztatása iránt a hivatásos pártfogó tesz javaslatot a pártfogó működési helye szerint illetékes büntetvégrehajtási bírónak.”

9. §

A Bv. tvr. 19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § A szabadságvesztés végrehajtásának feladata az, hogy e törvényben meghatározott joghátrány érvényesítésével és az elítélt nevelésével elősegítse az elítéltnek a szabadulása után a társadalomba beilleszkedését, és azt, hogy tartózkodjék újabb bűncselekmény elkövetésétől.”

10. §

A Bv. tvr. 20. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szabadságvesztést a büntetésvégrehajtási szervezet hajtja végre.

(2) A büntetésvégrehajtás feladatának teljesítésében az állami szervek, a börtönmissziók és a társadalmi szervezetek közreműködnek.”

11. §

A Bv. tvr. 21. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az elítélt emberi méltóságát tiszteletben kell tartani, nem lehet őt kínzásnak alávetni, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmódban részesíteni, rajta orvosi kísérletet vagy a beleegyezése nélkül tudományos vizsgálatot vagy kísérletet végezni.”

12. §

(1) A Bv. tvr. 22. §-ának (1) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„A szabadságvesztés félbeszakítását

a) egy évben tíz napig terjedő időtartamra a büntetésvégrehajtási intézet parancsnoka,

b) egy évben tíz naptól három hónapig, öt évet meghaladó szabadságvesztés esetén harminc napig terjedő időtartamra a büntetésvégrehajtás országos parancsnoka,

c) a b) pontban szabályozottnál hosszabb időre az igazságügyminiszter engedélyezheti.”

(2) A Bv. tvr. 22. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az elítélt felügyelettel vagy anélkül meglátogathatja a súlyos beteg hozzátartozóját, részt vehet a hozzátartozója temetésén. A büntetésvégrehajtási intézet parancsnoka elrendelheti bilincs használatát, kivételes esetben megtagadhatja a látogatás, illetőleg a temetésen való részvétel engedélyezését.”

13. §

A Bv. tvr. 24. §-ának első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A szabadságvesztést a bíróság által meghatározott fokozatban — fegyházban, börtönben vagy fogházban — és a büntetésvégrehajtási szervezet által kijelölt, lehetőleg az elítélt lakóhelyéhez legközelebb eső büntetésvégrehajtási intézetben hajtják végre.”

14. §

A Bv. tvr. 26. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha az elítélt a fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésből legalább egy évet kitöltött, kivételesen engedélyezhető, hogy a büntetésvégrehajtási intézetben vagy annak meghatározott részén belül felügyelet nélkül, ellenőrzés mellett járjon, és a büntetésvégrehajtási intézeten kívüli munkában részt vegyen.”

15. §

A Bv. tvr. a következő 28) A §-sal egészül ki:

„28) A § (1) Ha az elítélt a fogházban végrehajtható szabadságvesztésből legalább három hónapot, illetőleg — kivételesen —, ha a börtönben végrehajtható szabadságvesztésből legalább hat hónapot kitöltött, a büntetésvégrehajtási intézet előterjesztésére a büntetésvégrehajtási bíró úgy rendelkezhet, hogy a fogház, illetőleg a börtön végrehajtásának szabályainál enyhébb szabályok alkalmazhatók. Ebben az esetben az elítélt

a) a büntetésvégrehajtási intézetből huszonnégy órát, kivételesen negyvennyolc órát meg nem haladó időre, havonta legfeljebb négy alkalommal eltávozzon, azokon a napokon, amelyeken nem végez munkát,

b) a személyes szükségletére fordítható pénzt készpénzben is megkaphatja, és azt a büntetésvégrehajtási intézeten kívül költheti el,

c) a látogatóját a büntetésvégrehajtási intézeten kívül is fogadhatja,

d) ha a büntetésvégrehajtási intézeten kívül dolgozik, a felügyelete mellőzhető.

(2) Az elítélt köteles bejelenteni, hogy az eltávozás ideje alatt hol tartózkodik.

(3) Az elítélt nem távozhat el a büntetésvégrehajtási intézetből, ha ellene újabb büntető eljárás van folyamatban.

(4) Ha az elítélt az eltávozással, illetőleg a büntetésvégrehajtási intézeten kívüli munkavégzéssel kapcsolatos magatartási szabályokat ismételten vagy súlyosan megszegi, így különösen, ha az eltávozástól nem az előírt időn belül tér vissza, vagy más súlyos fegyelemsértést követ el, a büntetésvégrehajtási intézet parancsnoka felfüggeszti az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását, és előterjesztést tesz a büntetésvégrehajtási bírónak az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazásának megszüntetése iránt.”

16. §

A Bv. tvr. 29. §-a (2) bekezdésének első fordulata helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az átmeneti csoportban az elítéltek irányadó büntetésvégrehajtási szabályok enyhíthetők, így különösen)

„— a büntetésvégrehajtási intézetből az eltávozása engedélyezhető huszonnégy órát meg nem haladó időre, továbbá jutalomként ezt meghaladó, a 41. § (3) bekezdésében meghatározott időre, és részt vehet a büntetésvégrehajtási intézeten kívüli munkában.”

17. §

A Bv. tvr. 30. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„30. § (1) A szabadságvesztés végrehajtása során a nőket a férfiaktól, a fiatalokékat a felnőttkorúaktól el kell különíteni.

(2) Az elítélteket egyedül, ha azonban ennek feltételei hiányoznak, közösen kell elhelyezni.

(3) A büntetésvégrehajtási intézet házirendjét a büntetésvégrehajtási intézet parancsnoka határozza meg.”

MELLÉKLET

18. §

A Bv. tvr. 32. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„32. § A szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt elveszti a személyi szabadságát, az állampolgári kötelességei és jogai annyiban szünetelnek, illetve korlátozottak, amennyiben erről az ítélet vagy törvény rendelkezik.”

19. §

A Bv. tvr. 33. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„33. § (1) Az elítélt köteles — különösen —

a) a szabadságvesztést a büntetésvégrehajtási szervek által meghatározott helyen tölteni,

b) eltérni a más nemű és más fokozatú elítéltektől való elkülönítését, az életkori, kriminológiai, biztonsági, nevelési és egészségügyi szempontok szerinti csoportba sorolását,

c) a büntetésvégrehajtás rendjét, biztonsági és higiéniai követelményeit megtartani, a kapott utasításokat teljesíteni,

d) a kijelölt munkát a szakismereteinek és a képességeinek megfelelően, fegyelmezetten elvégezni, a munkavédelemmel és a környezetvédelemmel kapcsolatos előírásokat megtartani,

e) a büntetésvégrehajtási intézet tisztántartását és ellátását szolgáló munkában díjazás nélkül, alkalmoszerűen — a külön jogszabályban meghatározott mértékben — részt venni,

f) alávetni magát a szükséges orvosi vizsgálatnak és gyógykezelésnek, a műtétre az egészségügyi jogszabályok az irányadók,

g) a tartására fordított költséghez hozzájárulni, kivéve, ha önhibáján kívüli okból nem dolgozik, és nem részesül nyugellátásban vagy baleseti nyugellátásban.

(2) Az elítélt keresményének és letétben levő pénzének a külön jogszabályban meghatározott részét a szabadulása idejére tartalékolni kell.

(3) Nem terheli az elítéltet

a) a büntetésvégrehajtási intézetbe szállítás,

b) a büntető ügyben való előállítás,

c) a kényszergyógyítás,

d) az elmeállapot megfigyelésének költsége.

(4) A büntetésvégrehajtás rendjét sértő cselekmény, illetőleg bűncselekmény megelőzése és megakadályozása érdekében az elítélt megmozdítható, a személyes használati tárgyai megvizsgálhatók, vele szemben törvényben meghatározott esetben és módon kényszerítő eszközök alkalmazhatók, szükség esetén biztonsági okból elkülöníthető.

(5) Felhatalmazást kap a büntetésvégrehajtás országos parancsnoka annak az összegnek a megállapítására, amellyel az elítélt köteles a tartására fordított költséghez hozzájárulni.”

MELLÉKLET

20. §

A Bv. tv. 34. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az elítéltet az okozott kár megtérítésére a büntetésvégrehajtási intézet kötelezi, a kártérítési határozat ellen az elítélt a büntetésvégrehajtási intézet parancsnokához fellebbezhet. A másodfokú határozat végrehajtható, a kártérítésre kötelező határozat ellen az elítélt keresettel fordulhat a bírósághoz.”

21. §

A Bv. tv. 35. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kártérítési igényt a büntetésvégrehajtási intézet elismeri, vagy elutasítja, e határozat ellen az elítélt a büntetésvégrehajtási intézet parancsnokához fellebbezhet. A fellebbezés elutasítása esetén az elítélt keresettel fordulhat a bírósághoz.”

22. §

A Bv. tv. 36. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„36. § (1) Az elítélt jogosult

a) a higiéniai feltételeknek megfelelő egészséges elhelyezésre, az egészségi állapotának és a szabadságvesztés végrehajtása alatti tevékenységének megfelelő étellemezésre, egészségügyi ellátásra,

b) a hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és a büntetésvégrehajtási intézet által engedélyezett személyekkel való levelezésre, a levelek gyakorisága és terjedelme nem korlátozott,

c) legalább havonként látogató fogadására, ha a büntetésvégrehajtási intézet biztonsága indokolja, az elítélt rácson keresztül beszélhet a látogatóval,

d) társadalmilag hasznos munka végzésére, a munka mennyiségének és minőségének megfelelő jövedelemre, munkavédelemre,

e) a nők és a fiatalok számára a rájuk vonatkozó sajátos védelemre,

f) a már megállapított nyugellátásának és baleseti nyugellátásának a meghatalmazott személy kezébe vagy a büntetésvégrehajtási intézethez folyósítására, üzemi baleset esetén baleseti ellátásra és baleseti egészségügyi szolgáltatásra,

g) a büntetésvégrehajtási intézetben és a büntetésvégrehajtástól független szervhez közérdekű bejelentés, panasz, kérelem és jognyilatkozat előterjesztésére,

h) vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad megválasztására, annak kinyilvánítására és gyakorlására,

i) a személyi tulajdonához fűződő jogainak védelmére,

j) a szabadulása utáni munkába állása és letelepedése érdekében a munkáltató, valamint karitatív szervezetek megbízottjával és pártfogóval való érintkezésre,

k) naponként legalább egy órai szabad levegőn tartózkodásra,

l) pihenésre, szabad időre, a rendszeresen végzett munka után fizetett szabadságra,

m) önképzésre, sajtótermékek megrendelésére, a büntetésvégrehajtási intézet művelődési és sportolási lehetőségeinek igénybevételére,

MELLÉKLET

n) általános iskolai, indokolt esetben középfokú, valamint felsőfokú tanulmányok folytatására, a vizsgákra való felkészüléshez a jogszabályban meghatározott tanulmányi és vizsgaszabadságra,

o) ha külföldi állampolgár, államának diplomáciai, illetve konzuli képviselőéhez fordulni, annak képviselőjével érintkezni.

(2) Az elítélt jogképessége nem korlátozott. A bírósági tárgyaláson való megjelenését lehetővé kell tenni, a költségek viselése szempontjából a helyzete azonos a többi állampolgáréval.

(3) Az elítélt legalább havonként kaphat és küldhet csomagot.

(4) A terhes és a kisgyermekes elítélt nőnek az egészségét védő és a gyermek fejlődését szolgáló e törvényen kívüli jogai nem korlátozhatók. Ha a szülésre a szabadságvesztés végrehajtása alatt kerül sor, az újszülöttet hat hónapos koráig az anyjával együtt kell elhelyezni, kivételesen engedélyezhető, hogy a csecsemő egy éves koráig anyjával együtt a büntetésvégrehajtási intézetben maradjon.

(5) Az elítélt állampolgári jogai a következőképpen módosulnak:

a) a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való joga nem veszélyeztetheti a büntetésvégrehajtási intézet rendjét és biztonságát,

b) a munkához való joga átmenetileg, a munkába állítását akadályozó ok fennállásáig szünetel,

c) a véleményét olyan formában nyilváníthatja, amely nem zavarja a büntetésvégrehajtási intézet rendjét és biztonságát, ha a közzétételre szánt vélemény sérti a büntetésvégrehajtás rendjét és biztonságát, az ezt tartalmazó iratot le kell foglalni,

d) a levelezése a büntetésvégrehajtási intézet biztonsága szempontjából ellenőrizhető,

e) távbeszélő használatára a büntetésvégrehajtási intézet lehetőségei szerint jogosult, ez ellenőrizhető,

f) az egyesüléshez, a tanuláshoz való joga, valamint honvédelmi kötelezettségének teljesítése a szabadságvesztés végrehajtásának következtében korlátozott.

(6) A szabadságvesztés végrehajtása alatt szünetel az elítélt joga

a) a szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely megválasztásához,

b) a gyülekezéshez,

c) a sztrájkhoz, valamint

d) a választójoga és

e) a szülői felügyeleti joga.”

23. §

A Bv. tvr. 38. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„38. § (1) A szabadságvesztés végrehajtásának feladata, hogy fenntartsa az elítélt önbecsülését, fejlessze a felelősségérzetét, és ezzel elősegítse, hogy felkészüljön a szabadulása utáni, a társadalom elvárásának megfelelő önálló életre.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt feladat végrehajtása érdekében fel kell használni a szükséges gyógyító, oktató, erkölcsi és szellemi erőforrásokat, biztosítani kell a rendszeres munkavégzés felteteleit.”

24. §

(1) A Bv. tvr. 41. §-ának (2) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

(A jutalmak)

„j) kimaradás.”

(2) A Bv. tvr. 41. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A rövid tartamú eltávozás tartama évente fegyházban legfeljebb öt nap, börtönben legfeljebb tíz nap, fegyházban és az átmeneti csoportban legfeljebb tizenöt nap, amely a szabadságvesztésbe beszámít. Ha az elítélt fizetett szabadsággal rendelkezik, az eltávozást a fizetett szabadságba be kell számítani.”

25. §

A Bv. tvr. a következő 41) A §-sal egészül ki:

„41) A § (1) Kimaradás annak az elítéltnak engedélyezhető, aki a szabadságvesztésből fegyházban legalább a büntetés tartamának felét kitöltötte, börtönben legalább hat hónapot, fegyházban legalább három hónapot kitöltött, illetőleg akit átmeneti csoportba helyeztek.

(2) A kimaradás tartama huszonnégy órát nem haladhat meg. A kimaradás idejére — az elítélt letétben lévő pénze terhére — a büntetésvégrehajtási intézet parancsnoka költőpénz kiadását engedélyezheti.

(3) Kimaradás elsősorban az elítélt családi kapcsolatainak fenntartása, a szabadulása után a munkahelyről és a lakásról való gondoskodás elősegítése érdekében engedélyezhető.

(4) Nem engedélyezhető kimaradás, ha az elítélt

a) ellen újabb büntető eljárás van folyamatban,

b) a kimaradással kapcsolatos magatartási szabályokat ismételten vagy súlyosan megszegte.

(5) A kimaradás az elítéltek csoportja részére is engedélyezhető. A büntetésvégrehajtási intézet parancsnoka dönti el, hogy a csoportos kimaradás kíséreléssel történik-e.”

26. §

A Bv. tvr. 42. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és e § a következő (6)—(9) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Magánelzárás terhes és kisgyermekes nővel szemben nem alkalmazható.

(6) A magánelzárás végrehajtása alatt az elítélt

a) nem írhat és nem kaphat levelet,

b) nem küldhet és nem kaphat csomagot,

c) nem fogadhat látogatót, kivéve a lelkészt, valamint a szabadulás előkészítése érdekében a leendő munkáltatóját, a hivatásos pártfogót és a karitatív szervezet megbízottját,

d) a személyes szükségleteire nem vásárolhat,

e) nem vehet részt iskolai oktatásban, nem veheti igénybe a büntetésvégrehajtási intézet művelődési és sportolási lehetőségeit, sajtóterméket nem olvashat.

MELLÉKLET

(7) Az elítélt a magánelzárás végrehajtása alatt is érintkezhet a védővel, a büntetésvégrehajtási intézet parancsnokának engedélyével, felügyelettel meglátogathatja a súlyos beteg hozzátartozóját, részt vehet a hozzátartozója temetésén.

(8) A magánelzárás végrehajtása folytán elmaradt látogatás, csomagküldemény és az elítélt személyes szükségleteire szolgáló vásárlás a magánelzárás végrehajtása után engedélyezhető.

(9) Ha az orvos az elítélt egészségi állapota miatt a magánelzárás végrehajtásának folytatását nem javasolja, a magánelzárás végrehajtását félbe kell szakítani."

27. §

A Bv. tvr. 43. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (4) bekezdés számozása (5) bekezdésre módosul:

„(4) A büntetésvégrehajtási intézet magánelzárást kiszabó határozata ellen az elítélt a büntetésvégrehajtási bíróhoz fellebbezéssel élhet. A fellebbezést a határozat közlésekor nyomban be kell jelenteni, a fellebbezésnek a magánelzárás végrehajtására halasztó hatálya van.”

28. §

A Bv. tvr. 44. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az elítéltek munkáltatása a szabadságvesztés végrehajtásának fontos része. Célja az, hogy elősegítse az elítélt testi és szellemi erejének fenntartását, lehetőséget adjon a szakmai gyakorlottság megszerzésére és fejlesztésére, és ezáltal megkönnyítse, hogy a szabadulása után a társadalomba beilleszkedjék.”

29. §

A Bv. tvr. 45. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: és e § a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a büntetésvégrehajtási intézet az elítéltet átmenetileg nem tudja munkával foglalkoztatni, és az elítéltnak nincs letétben levő pénze, a büntetésvégrehajtási intézet gondoskodik az elítélt legfontosabb személyi szükségleteire fordítható összegről.

(6) Az elítéltet egy évi munkavégzés után húsz munkanap fizetett szabadság illeti meg.”

30. §

A Bv. tvr. 51. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és az 51. § jelenlegi rendelkezése (1) bekezdésre módosul:

„(2) A rövid tartamú eltávozás tartama mind a fiatalkorúak börtönében, mind a fiatalkorúak fogházában évente legfeljebb tizenöt nap.”

31. §

(1) A Bv. tvr. V. fejezetének címe helyébe a következő cím lép:

„A közérdekű munka végrehajtása”

(2) A Bv. tvr. 60—67. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„60. § (1) A közérdekű munka végrehajtásának helyéül az elítélt állandó lakóhelye — elítélt kérelme alapján az ideiglenes lakóhelye — szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróságon működő büntetésvégrehajtási bíró az ott működő hivatásos pártfogó javaslatára intézményt vagy gazdálkodó szervezetet jelöl ki. A munkahely kijelölésénél figyelembe kell venni az elítélt egészségi állapotát, szakképzettségét, a munkára való alkalmasságát és az elkövetett bűncselekmény jellegét.

(2) A büntetésvégrehajtási bíró a 10. § (1) bekezdésében meghatározott feltétel fennállása esetén a hivatásos pártfogó javaslatára, illetőleg a kijelölt munkahely vagy az elítélt kérelmére új munkahelyet jelölhet ki.

(3) A megyékben és a fővárosban működő munkaügyi központok rendszeresen tájékoztatják a megyei (fővárosi) bíróságot azokról a munkahelyekről, amelyek közérdekű munka végzésére elítéltek kijelölését igénylik.

61. § (1) A kijelölt munkahelyen a közérdekű munka tartamára nem létesül munkaviszony.

(2) A közérdekű munka végrehajtása során a napi munkaidő legalább négy óra, legfeljebb nyolc óra.

(3) Az elítélt a közérdekű munkát az évi rendes szabadságának ideje alatt, folyamatosan is végezheti.

62. § (1) A kijelölt munkahely köteles

a) az elítéltet közérdekű munkával foglalkoztatni,

b) az elítélt utazási költségét megtéríteni, ha a közérdekű munkát nem a lakóhelyén végzi,

c) a bíróság által megküldött nyilvántartólapot vezetni, és az elítélttel kapcsolatban kért felvilágosítást a bíróságnak megadni.

(2) A munkahely haladéktalanul értesíti a bíróságot, ha az elítélt

a) a büntetést megkezdte,

b) a munkakötelezettségének nem tesz eleget,

c) büntetésének végrehajtására más munkahely kijelölése indokolt,

d) a büntetést kitöltötte.

63. § (1) A közérdekű munka végrehajtását a 60. § (1) bekezdésében meghatározott bíróság a hivatásos pártfogó útján ellenőrzi.

(2) A hivatásos pártfogó ellenőrzi, hogy

a) az elítélt a munkakötelezettségének eleget tesz-e,

b) a munkahely eleget tesz-e a büntetés végrehajtásával összefüggő kötelezettségeinek.

64. § (1) Ha a munkahely arról értesíti a bíróságot, hogy az elítélt a munkakötelezettségének nem tesz eleget, az értesítést a hivatásos pártfogó által készített jelentéssel megküldi a megyei (fővárosi) főügyésznek.

(2) Az ügyész szükség esetén meghallgatja a hivatásos pártfogót, környezettanulmányt szerez be, és ha a közérdekű munkának szabadságvesztésre való átváltoztatását

MELLÉKLET

a) indokoltnak tartja, az átváltoztatás iránt indítványt tesz a büntetésvégrehajtási bírónak,

b) nem tartja indokoltnak, szükség esetén más munkahely kijelölésére tesz indítványt.

(3) A büntetésvégrehajtási bíró a közérdekű munka végrehajtása érdekében az ismeretlen helyen tartózkodó elítélt tartózkodási helyének felderítését rendelheti el, laccímfigyelést bocsáthat ki, vagy az elítélt körözése iránt intézkedhet.

65. § (1) A büntetést kiszabó bíróság a közérdekű munka végrehajtásának megkezdésére az elítélt kérelmére — indokolt esetben — egy alkalommal, legfeljebb három hónapi halasztást engedélyezhet. Kivételesen indokolt esetben három hónapot meghaladó vagy ismételt halasztás is engedélyezhető.

(2) A büntetésvégrehajtási bíró a közérdekű munka végrehajtását indokolt esetben hivatalból vagy az elítélt kérelmére félbeszakíthatja, a döntése előtt meghallgathatja a hivatásos pártfogót, és környezettanulmányt szerezhet be. A félbeszakítás tartama a közérdekű munka tartamába nem számít be, évente harminc napot nem haladhat meg. A büntetésvégrehajtási bírónak a közérdekű munka végrehajtásának félbeszakításával kapcsolatos végzése ellen nincs helye fellebbezésnek.

66. § (1) Ha az elítélt sorkatonai szolgálatra vonul be, gyermekgondozási díjban, illetőleg gyermekgondozási segélyben részesül, a büntetést kiszabó bíróság a közérdekű munka végrehajtásának megkezdésére egy évi halasztást engedélyez, illetőleg a büntetésvégrehajtási bíró a közérdekű munka végrehajtását egy évre félbeszakíthatja.

(2) A büntetés végrehajtását haladéktalanul meg kell kezdeni, illetőleg folytatni kell, ha az elítélt egy év — a két vagy többgyermekes családapá hat hónap — eltelte előtt a sorkatonai szolgálatból leszerel, illetve a gyermekgondozási díj, illetőleg a gyermekgondozási segély folyósítását egy év eltelte előtt megszüntetik.

(3) A közérdekű munka, illetőleg a hátralevő része nem hajtható végre, ha az ítélet jogerőre emelkedése után az elítélt

a) legalább egy évi — a két- vagy többgyermekes családapá hat hónapi — sorkatonai szolgálatot teljesített,

b) legalább egy évig gyermekgondozási díjban, illetőleg gyermekgondozási segélyben részesült,

c) egészségi állapotában olyan tartós változás következett be, amely a közérdekű munka végrehajtását nem teszi lehetővé.

67. § (1) A közérdekű munka végrehajtása során az elítéltnek az általa okozott kárért való felelősségére, illetőleg az elítéltet ért kárért a munkahely felelősségére a Munka Törvénykönyve értelemszerűen irányadó.

(2) Az elítélt anyagi felelőssége mértékét a hasonló munkakörben foglalkoztatott munkavállalók átlagkeresetének figyelembevételével kell megállapítani."

32. §

(1) A Bv. tvr. 94. §-a (2) bekezdésének negyedik fordulata helyébe a következő rendelkezés lép, és e bekezdés a következő rendelkezéssel egészül ki:

(A rendőrség közreműködése során)

„— javasolhatja az előirt magartartási szabályok módosítását.”

„— segíti a hivatásos pártfogó munkáját.”

(2) A Bv. tvr. 94. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A pártfogó felügyelet végrehajtásában a helyi önkormányzatok, a munkáltatók, a karitatív és öntevékeny szervezetek is közreműködnek.”

33. §

A Bv. tvr. 95. §-ának (2) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

(A hivatásos pártfogó:)

„d) a magatartási szabályok meghatározása és a bíróság döntésének megalapozása érdekében környezettanulmányt készít.”

34. §

A Bv. tvr. 96. §-ának b/pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A pártfogolt köteles:)

„b) ha munkaképes — a jogszabályban meghatározott kivétellel, a lehetőségekhez képest — munkaviszonyba állni, vagy egyéb kereső foglalkozást folytatni.”

35. §

A Bv. tvr. 97. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság elrendelheti, hogy a pártfogolt

- a) meghatározott helységben tartózkodjék,
- b) meghatározott jellegű nyilvános helyeket ne látogasson,
- c) nyilvános helyen ne fogyasszon szeszes italt,
- d) a szabadságvesztésből való szabadulása idejére tartalékolat keresményét, illetőleg letéti pénzét vagy annak egy részét a hivatásos pártfogó kezelje,
- e) meghatározott helyen és időközönként, meghatározott szervnél vagy személynél jelentkezék,
- f) meghatározott tanulmányokat folytasson,
- g) a vele egyetértésben meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak alávetse magát.”

36. §

A Bv. tvr. 100. §-a a következő rendelkezéssel egészül ki:

„A magatartási szabályok módosítását a hivatásos pártfogó is javasolhatja, illetőleg a pártfogolt is kérheti.”

37. §

A Bv. tvr. 101. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a bíróság a szabadságvesztés végrehajtását nem rendeli el, a magatartási szabályokat módosíthatja.”

MELLÉKLET

38. §

A Bv. tvr. 103. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„103. § (1) A 92—102. § rendelkezéseit a fiatalkorúak pártfogó felügyeletét illetően a (2)—(6) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A fiatalkorúak pártfogó felügyeletét a gyámhatóság látja el, a mellette működő hivatásos pártfogó közreműködésével.

(3) A gyámhatóság látja el a pártfogó felügyeletet akkor is, ha a pártfogolt annak tartama alatt tölti be a tizennyolcadik életévét.

(4) A pártfogolt jelentkezni köteles

a) próbára bocsátás, illetőleg felfüggesztett szabadságvesztés esetén a gyámhatóság felhívására a gyámhatóságnál, illetve a hivatásos pártfogónál,

b) a javítóintézetből való ideiglenes elbocsátása, illetőleg a szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátása után negyvennyolc órán belül az állandó lakóhelye, illetőleg a tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságnál, illetve hivatásos pártfogónál.

(5) A pártfogó felügyelet és az ezzel az intézkedéssel kapcsolatos rendelkezések nem jegyezhetők be a fiatalkorú személyi igazolványába. A fiatalkorú a pártfogó felügyelet tartama alatt köteles a bíróság, illetőleg a gyámhatóság határozatát magánál tartani, és ha a rendőrség igazoltatja, a határozatot a személyi igazolvánnyal bemutatni.

(6) A rendőrség a pártfogó felügyelet végrehajtásában való közreműködése során javasolhatja az előírt magatartási szabályok megváltoztatását, erről a gyámhatóságot értesíti.

(7) A fiatalkorú pártfogó felügyeletének részletes szabályait a népjóléti miniszter az igazságügyminiszterrel és az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szerv vezetőjével) egyetértésben állapítja meg.”

39. §

A Bv. tvr. 105. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A fiatalkorú neveléséhez és a társadalomba való beilleszkedésének elősegítéséhez igénybe kell venni a gyámhatóságnak, a hivatásos pártfogónak, az erre szakosodott szociális, karitatív és öntevékeny szervezetnek, valamint a fiatalkorú szülőjének, gyámjának vagy más hozzátartozójának a közreműködését.”

40. §

A Bv. tvr. 107. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Különös gondot kell fordítani a gyógypedagógiai nevelésre szoruló és a személyiségzavarban szenvedő fiatalkorúak gyógyítására, sajátos nevelésére és oktatására.”

MELLÉKLET

41. §

A Bv. tvr. 108. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és e § a következő (3)—(4) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A javítóintézeti nevelés megkezdéséről az intézet igazgatója haladéktalanul értesíti a fiatalkorú törvényes képviselőjét.

(3) A javítóintézeti nevelés végrehajtása alatt a törvényes képviselő gondozási és nevelési joga szünetel, ez a jog az intézet igazgatóját illeti meg.

(4) A fiatalkorú a külvilággal való kapcsolata érdekében kimenőre, eltávozásra és szabadságra mehet. Ennek részletes szabályait az intézeti rendtartás állapítja meg.”

42. §

A Bv. tvr. 109. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„109. § (1) A fiatalkorú jogosult:

- a) az életkori szükségleteihez igazodó ellátásra, gondozásra és felügyeletre,
- b) egészségügyi és mentálhigiénés ellátásra,
- c) az intézetbe való befogadásakor a jogainak és a kötelességeinek megismerésére,
- d) a hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és az intézet által engedélyezett személyekkel való levelezésre, a levelek gyakorisága és terjedelme nem korlátozott,
- e) az intézet rendje szerint látogató fogadására,
- f) csomagküldeményre, a csomag tartalma ellenőrizhető,
- g) vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad megválasztására, annak kinyilvánítására és gyakorlására,
- h) iskolarendszerű vagy iskolarendszeren kívüli oktatásra és képzésre,
- i) munkájának a mennyiségnek és a minőségnek megfelelő díjazására,
- j) az érdeklődésének megfelelő szabadidő foglalkozásokon való részvételre, az intézet művelődési és sportolási lehetőségeinek igénybevételére,
- k) véleményének szabad nyilvánítására, a személyét érintő kérdésekben meghallgatásra és tájékoztatásra,
- l) az intézetben és az intézettől független szervhez közérdekű bejelentés, panasz és kérelem előterjesztésére.

(2) A fiatalkorú köteles — különösen —

- a) az intézetben az igazgató által kijelölt csoportban nevelkedni,
- b) az intézet elhagyásához engedélyt kérni,
- c) az általános iskolai tanulmányait a tanköteles koron túl is folytatni,
- d) az eredményes nevelése érdekében az intézet dolgozóival együttműködni,
- e) az intézet rendjét megtartani.

(3) A fiatalkorúnak a (2) bekezdésben felsoroltakon kívüli kötelességeit, a jutalmazás és a fegyelmi felelősségrevonás szabályait a fiatalkorú életkorához, egészségi állapotához és szocializációs szintjéhez igazodva az intézeti rendtartás állapítja meg.”

43. §

A Bv. tvr. 114. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

MELLÉKLET

„114. § (1) A szabadságvesztésből szabadult elítélt segítséget és támogatást kérhet, különösen a munkába állásához, a letelepedéséhez, szállás biztosításához, a megkezdett tanulmányai folytatásához, gyógykezeléséhez és gyógyító eljárásához.

(2) Az utógondozást a hivatásos pártfogó végzi, a helyi önkormányzatok, a munkáltatók, a karitatív és öntevékeny szervezetek közreműködésével.”

44. §

A Bv. tvr. a következő 114) A §-sal egészül ki:

„114) A § (1) A büntetésvégrehajtási intézet megállapítja, hogy az elítélt a szabadulása után hol kíván letelepedni és rendszeresen munkát végezni, elősegíti, hogy az elítélt rendezze a szabadulása utáni letelepedésével és munkába állásával kapcsolatos ügyeit. A feladatok teljesítése érdekében a büntetésvégrehajtási intézet az elítéltet meghallgatja, szükség esetén megkeresi azt a hivatásos pártfogót, akinek az illetékességi területén az elítélt letelepedni kíván, hogy nyújtson segítséget a letelepedéséhez és a munkába állásához, illetőleg a megkezdett tanulmányok folytatásához.

(2) A hivatásos pártfogó vagy az általa megbízott társadalmi pártfogó

a) a büntetésvégrehajtási intézetben felkeresheti az elítéltet, és tanácsot adhat a társadalomba való beilleszkedéséhez,

b) a büntetésvégrehajtási intézetnek az (1) bekezdésben szabályozott megkeresésére, illetőleg az elítélttel történt megbeszélés alapján segítséget nyújthat az elítélt letelepedéséhez és munkába állásához,

c) szükség esetén segíti az elítélt családi kapcsolatainak helyreállítását.

(3) A hivatásos pártfogó az intézkedésének eredményéről még az elítélt szabadulása előtt tájékoztatja a büntetésvégrehajtási intézetet, a tájékoztatást a büntetésvégrehajtási intézet közli az elítélttel.”

45. §

A Bv. tvr. 115. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„115. § (1) A szabadságvesztésből szabadult személy alkalmazása nem tagadható meg amiatt, hogy a munkára jelentkező szabadságvesztésre volt ítélve, kivéve ha a büntetlen előélet a munkakör betöltésének előfeltétele.

(2) Ha a szabadult személynek nincs megfelelő munkahelye és szállása, elő kell segíteni az olyan munkáltatónál való elhelyezkedését, amely szállást is nyújt, és a büntetésvégrehajtási szervekkel, valamint a hivatásos pártfogóval együttműködve szervezeten támogatja a szabadságvesztésből szabadult személyek beilleszkedését a társadalomba.

(3) A szabadult személyt a helyi önkormányzat külön jogszabály szerinti szociális segélyben vagy kölcsönben részesítheti.

(4) A szabadságvesztésből szabadult személyek szállásával és munkába állásával kapcsolatban a büntetésvégrehajtási szervek és a hivatásos pártfogók rendszeresen kapcsolatban állnak az ezek megoldására szakosodott szociális, karitatív és öntevékeny szervezetekkel.”

46. §

A Bv. tvr. 116. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az előzetes letartóztatás a nyomozás befejezéséig rendőrségi, az eljárás befejezéséig az erre kijelölt katonai fogdában is végrehajtható.”

47. §

(1) A Bv. tvr. 118. §-a (1) bekezdésének d) és g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és e bekezdés a következő j) és k) ponttal egészül ki:

(Az előzetesen letartóztatott)

„d) hozzátartozóival és — az ügyész, a vádirat benyújtása után a bíróság jóváhagyásával — más személyekkel levelezhet, legalább havonta egyszer fogadhat látogatót, és kaphat csomagot.”

„g) kérelmére részt vehet a termelő munkában, amelyért díjazás illeti meg.”

„j) jogosult a vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad kiválasztására, annak kinyilvánítására és gyakorlására.”

„k) pihenésre, a rendszeresen végzett munka után fizetett szabadságra jogosult.”

(2) A Bv. tvr. 118. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az előzetesen letartóztatott levelezési és látogató fogadási joga — a védőjével való érintkezés kivételével —, valamint a csomagküldeményhez való joga a büntető eljárás eredményessége érdekében korlátozható.”

(3) A Bv. tvr. 118. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az előzetesen letartóztatott — az ügyész, a vádirat benyújtása után a bíróság engedélyével — felügyelettel meglátogathatja a súlyos beteg hozzátartozóját, és részt vehet a hozzátartozója temetésén.”

48. §

(1) A Bv. tvr. 121. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az előzetesen letartóztatott fiatalkorú magánelzárása tíz napig terjedhet.”

(2) A Bv. tvr. 121. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (3) bekezdés megjelölése (4) bekezdésre változik:

„(3) A magánelzárás kiszabása ellen az előzetesen letartóztatott a büntetésvégrehajtási bíróhoz fellebbezhet.”

49. §

(1) Ez a törvény 1993. január 1-jén lép hatályba.

(2) A Bv. tvr. 6. §-ának (2) bekezdése, 9. §-ának (3) bekezdése, 9) A és 9) B §-a, 29. §-a (1) bekezdésének b) pontja, 35. §-ának (3) bekezdése, 39. §-ának (1) bekezdése, 42. §-a (1) bekezdésének b), c) és g) pontja, valamint (3) bekezdése, 46. §-ának (2) bekezdése, 47. §-ának (1) bekezdése, 52. §-ának (1) bekezdése, 59) A—59) H §-a, 67) A §-a, 93. §-a, 98. §-ának (2) bekezdése, 99. §-a, 102. §-a (2) bekezdésének második fordulata, 117. §-a (1) bekezdésének c) pontja, 119. §-ának (5) bekezdése,

MELLÉKLET

121. §-a (1) bekezdésének b) és c) pontja, 127. §-ának (4) bekezdése, a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvény 97) A §-a, a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvénynek az 1992. évi IX. törvény 2. §-ával megállapított 10. §-a (1) bekezdésének d) pontja, a Bv. tvr-t módosító 1984. évi 21. törvényerejű rendelet 1—3. §-a, az 1987. évi 9. törvényerejű rendelet 3. és 12. §-a, az 1989. évi LVI. törvény 3. és 5. §-a, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről szóló 1991. évi XX. törvény 63. §-a, a javító-nevelő munka végrehajtásáról szóló 6/1979. (VI. 29.) IM rendelet, az ezt módosító 6/1982. (XII. 4.) IM rendelet, a 2/1985. (III. 1.) IM rendelet és a 10/1987. (XII. 27.) IM rendelet, a szigorított javító-nevelő munka végrehajtásáról szóló 3/1985. (III. 7.) IM rendelet, valamint a közérdekű munka végrehajtásáról szóló 9/1987. (XI. 21.) IM rendelet a hatályát veszti.

(3) A Bv. tvr. 2. §-a (1) bekezdésének, 3., 19. és 32. §-ának, valamint 33. §-a (3) bekezdésének az e törvénnyel megállapított szövegében törvényen a Bv. tvr. rendelkezéseit is érteni kell.